

Proponowane zmiany w opracowaniu UPUL

Kraków, 14.03.2022r.

Plan prezentacji

- Problemy formalnoprawne opracowania UPUL i konieczne zmiany prawa;
- Zmiana podejścia do dokumentów urzędniowych UPUL, PUL i ISL.
- Kwestie techniczne sporządzania UPUL
 - Poprawność EGiB;
 - Dokładność prowadzenia EGiB;
 - Odwzorowania kartograficzne;
 - Warstwa i grupa 99;
 - Kolorystyka map;
 - Dane z BDL na mapach;
 - Teryt;
 - Zmiany słownikowe.
- Proponowane rozwiązania;
- Niebezpieczeństwa związane z automatyzacją i uproszczeniem dokumentacji.

Problemy formalno- prawne opracowania UPUL i konieczne zmiany prawa

- ▶ Zmiany, usunięcia i uszczegółowienia wymaga część zapisów ustawy o lasach dotycząca tworzenia dokumentacji urzędniowej.
- ▶ Główny i stały problem to rodzaj dokumentu, który należy opracować PUL, UPUL czy ISL.
- ▶ Rozwiązanie problemu prowadzenia nadzoru przez Starostów takich instytucji jak np. LZD Krynica.

- Zwiększenie czytelności procedur
- Eliminacja kwestii spornych
- Uszczegółowienie zapisów prawa

Problemy formalno-prawne: Ustawa o lasach

- ▶ Art. 5.
- ▶ 1. Nadzór nad gospodarką leśną sprawują:
 - ▶ minister właściwy do spraw środowiska - w lasach stanowiących własność Skarbu Państwa;
 - ▶ starosta - w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa.
- ▶ 1a. (uchylony)
- ▶ 2. W lasach, przez które przebiega granica powiatów, nadzór nad gospodarką leśną sprawuje starosta, na którego terenie znajduje się większa część obszaru lasu.

Każda działka ma przypisany indywidualny teryt, w skład którego wchodzi nr powiatu a więc zapis o kompleksach jest bezcelowy- lepsza integracja z podziałem terytorialnym kraju

Problemy formalno-prawne: Ustawa o lasach

► Art. 19.

- 1. Plany urządzenia lasu sporządza się dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, z zastrzeżeniem ust. 2.
- 2. Uprozczone plany urządzenia lasu, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, sporządza się dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa oraz dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.
- 3. Dla lasów rozdrobnionych o powierzchni do 10 ha, niestanowiących własności Skarbu Państwa, zadania z zakresu gospodarki leśnej określa decyzja starosty wydana na podstawie inwentaryzacji stanu lasów.
- 4. Dla lasów rozdrobnionych o powierzchni do 10 ha, wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, zadania z zakresu gospodarki leśnej na podstawie inwentaryzacji stanu lasów określa nadleśniczy.

- **Tworzenie wyłącznie UPUL a w sytuacjach nadzwyczajnych, takich jak zmiana właściciela gruntu, tworzenie ISL;**
- **W przypadku podmiotów innych niż OF a w szczególności dla lasów gminnych winna być stosowana procedura ISL a nie UPUL;**
- **Kryterium powierzchniowe nie powinno być brane pod uwagę jako kompleks lecz jako całość gruntów właściciela i obejmować do 25 ha.**

Problemy formalno-prawne:

Ustawa o lasach

- ▶ Art. 21.
- ▶ 1. Plan urządzenia lasu lub uproszczony plan urządzenia lasu sporządzany jest:
 - ▶ 1) dla lasów będących w zarządzie Lasów Państwowych - na zlecenie i koszt Lasów Państwowych;
 - ▶ 2) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych - na zlecenie starosty;
 - ▶ 3) dla pozostałych lasów - na zlecenie i koszt właścicieli.
- ▶ 2. Inwentaryzację stanu lasów, o której mowa w art. 19 ust. 3, przeprowadza się na zlecenie starosty.

Dodać, że na koszt właściciela, bo starosta zleca wykonanie ISL dla właściciela

- ▶ 3. Inwentaryzację stanu lasu, o której mowa w art. 19 ust. 4, przeprowadza się na koszt Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa.
- ▶ 4. Projekt uproszczonego planu urządzenia lasu wyklada się do publicznego wglądu na okres 60 dni w siedzibie urzędu gminy. O wyłożeniu projektu uproszczonego planu urządzenia lasu wójt (burmistrz, prezydent miasta) **informuje pisemnie właścicieli lasów, z zaznaczeniem, że uproszczony plan urządzenia lasu będzie podstawą naliczenia podatku leśnego.**

Należy dodać odwołanie do KPA oraz wykreślić nieprawdziwą informację dotyczącą podatku leśnego - usunięcie niespójności prawa

- ▶ 5. W terminie 30 dni od daty wyłożenia projektu uproszczonego planu urządzenia lasu zainteresowani właściciele lasów mogą składać zastrzeżenia i wnioski w sprawie planu. Starosta wydaje decyzje w sprawie uznania lub nieuznania zastrzeżeń lub wniosków.

NAJWAŻNIEJSZA KWESTIA DOTYCZĄCA PROCEDURY TWORZENIA UPUL: Należy uszczegółowić co znaczy termin wyłożenia UPUL.

Co z uwagami nie związanymi z tematem? Dla nich też powinny być wydawane decyzje?

Problemy formalno-prawne: Ustawa o lasach

- ▶ Art. 20.
- ▶ 1. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się ustalenia planów urządzenia lasu dotyczące granic i powierzchni lasów, w tym lasów ochronnych.
- ▶ 2. W ewidencji gruntów i budynków uwzględnia się ustalenia planów urządzenia lasu i uproszczonych planów urządzenia lasu dotyczące granic i powierzchni lasu.

**Bezwzględne podanie procedury, na podstawie której dokonywane będą zmiany.
Znaczenie słowa „uwzględnia” i jego interpretacja.**

Problemy formalno-prawne:

Prawo geodezyjne i kartograficzne

- ▶ W nawiązaniu do art. 20 pkt 2 ustawy o lasach należałoby zawrzeć procedurę zmiany klasyfikacji gruntów

Proponowane uszczegółowienie:

Wykaz rozbieżności z dokumentacji urządzeniowej stanowi podstawę wszczęcia postępowania geodezyjnego mającego doprowadzić stan ewidencyjny do rzeczywistego.

Na podstawie wykazu sprawdza się:

- Czy rozbieżność powstała przed wejściem w życie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (historyczne ortofotomapy, operaty i inne)?
- Czy obecny stan nie jest wynikiem oczywistej omyłki (np. zmiana z Ps na Ls podczas modernizacji) a pomyłka ta jest wprowadzona automatycznie z powiadomieniem stron?
- Czy nie nastąpiła niewłaściwa zmiana klasyfikacji gruntu w 2016 r. (np. dawniejszy B-Ls nie zmienił się wyłącznie na Ls z pozostawieniem legalnego niegdyś budynku na użytku leśnym)?

Problemy formalno-prawne:

Prawo geodezyjne i kartograficzne

- ▶ Wprowadzenie jednoznacznych zapisów do ustawy prawo geodezyjne.

Za pobranie wnioskowanych niezbędnych materiałów geodezyjnych np. plików GML na cele wykonawstwa urządzeniowego tj. PUL, UPUL i ISL podmiot prowadzący zasób nie pobiera opłaty.

Ewentualnie określoną stawkę za 1 ha użytku Ls

Opracowanie procedury przyjęcia wskazanych rozbieżności mających na celu korektę danych lub ich wyjaśnienie.

Jest to sprawa priorytetowa, ponieważ część błędów i rozbieżności powoduje brak możliwości rozliczenia powierzchni i brak poprawności działania całego systemu.

Zmiana podejścia do dokumentów urzędzeniowych UPUL, PUL, ISL.

- ▶ Różnica pomiędzy UPUL a ISL jest jedynie w ich formalnym przyjęciu, a nie technicznym ich opracowaniu.
- ▶ Obecny wygląd UPUL odbiega od jego formy „uproszczonej” będąc niezgodnym z definicją z ustawową. Art. 6 ust 7 ustawy o lasach:

7) uproszczony plan urządzenia lasu - plan opracowywany dla lasu o obszarze co najmniej 10 ha, stanowiącego zwarty kompleks leśny, **zawierający skrócony opis lasu i gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz podstawowe zadania dotyczące gospodarki leśnej;**

- W jakim kierunku powinno iść techniczne opracowanie dokumentów, wgrywanie danych do BDL oraz jakie cele chcemy osiągnąć dzięki opracowaniu dokumentów urzędzeniowych? Potrzebne rozszerzenie?
- Czy dla podmiotów dysponujących gruntami Skarbu Państwa zawsze należy tworzyć PUL? Szczególnie jeżeli chodzi o podmioty prywatne, gminy i inne. Czy dla nich nie powinien być stworzony również szybszy w realizacji tryb uproszczonego przyjęcia dokumentów?

Kwestie techniczne tworzenia UPUL:

Poprawność EGiB

Podstawą są dane ewidencyjne i ich jakość determinuje dalsze prace. Ewidencja jest fundamentem naszych prac w aspekcie technicznego wykonania map i spójności pomiędzy bazą danych a mapą.

Na dokładność i jakość zasobu wykonawcy nie mają wpływu. Kluczową rolę prowadzących zasób jest udoskonalanie danych, dbałość o ich spójność i poprawność. Jeżeli dane zawierają jakiegokolwiek błędy, muszą one zostać przyjęte (lub wyjaśnione) ale przeniosą się także na jakość późniejszej dokumentacji. Część z nich powodować może bardzo duże problemy w działaniu systemu. Szczególnie błędy topologiczne i brak spójności danych.

Problem z dokładnością prowadzenia zasobu ..
mała dokładność przebiegu granic użytków.

Zasób prowadzony jest w dokładności geodezyjnej czyli do 1 cm. Opracowanie map i kontrole przewidziane są na większą dokładność, stąd bardzo duża ilość rozbieżności mapowych i błędów topologicznych wpływających na jakość kontroli i obliczeń. Bez korekty części błędów niema możliwości dokonania operacji topologicznych. Dalej przykłady.

Kwestie techniczne tworzenia UPUL: Poprawność EGiB

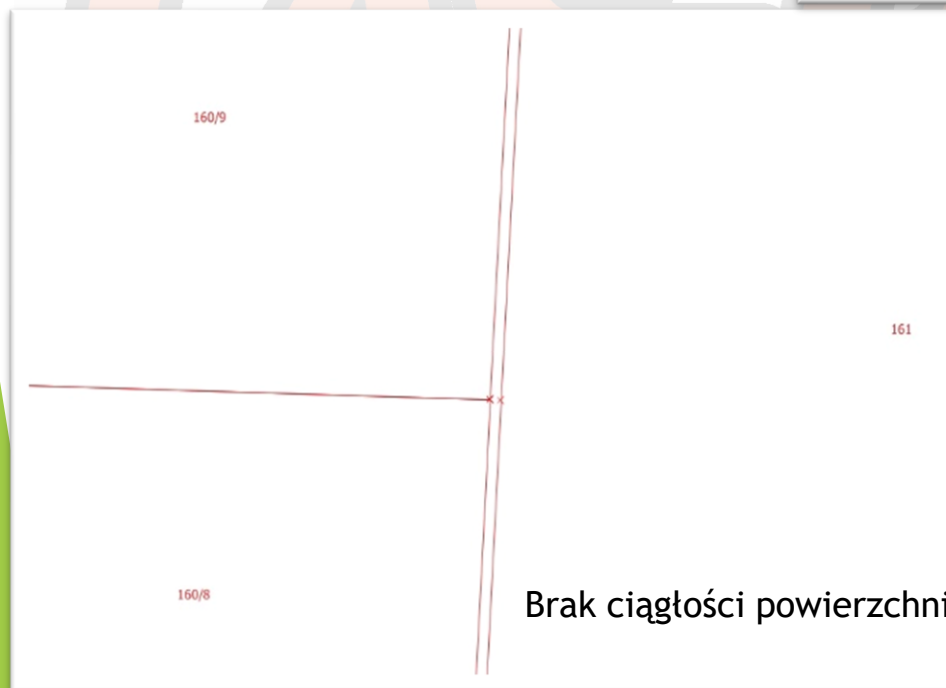
- Wpływ odwzorowań na dalsze prace oraz wymianę danych w kolejnych dziesięcioleciach, na przygotowanie danych itp.

Problemem jest przechodzenie pomiędzy różnymi rodzajami odwzorowań. Zasoby prowadzone są w odwzorowaniu PUWG 2000 w strefach od 5 do 8. Z kolei BDL używa PUWG 92 a wiele oprogramowań WGS 84. Część danych z poprzednich UPUL była wydana w odwzorowaniu PUWG 65. Transformacje lub ich brak powodować mogą niewielkie zmiany i przekształcenia sięgające na ich skrajniach nawet 1 m.

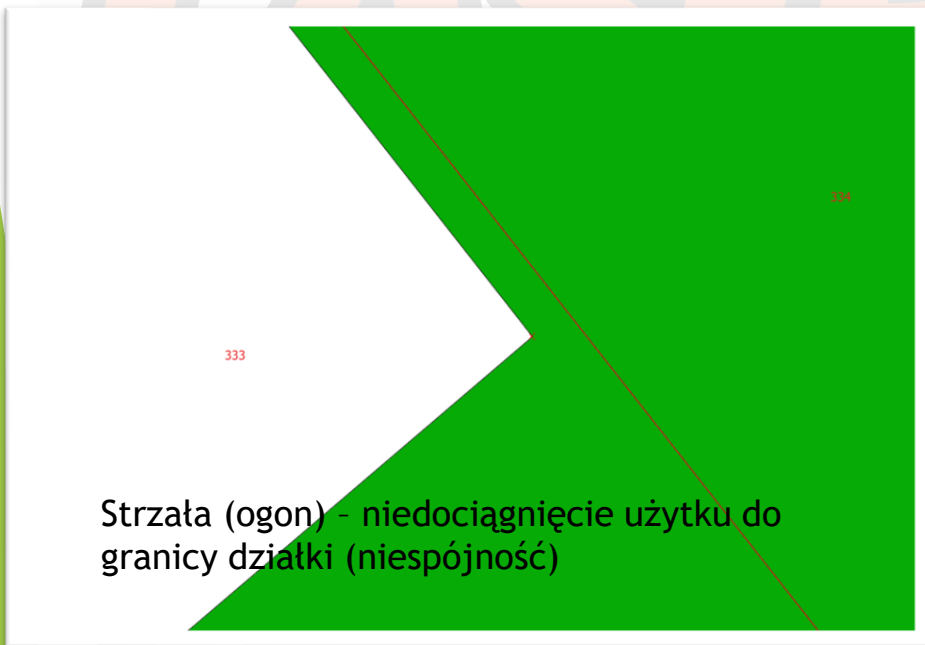
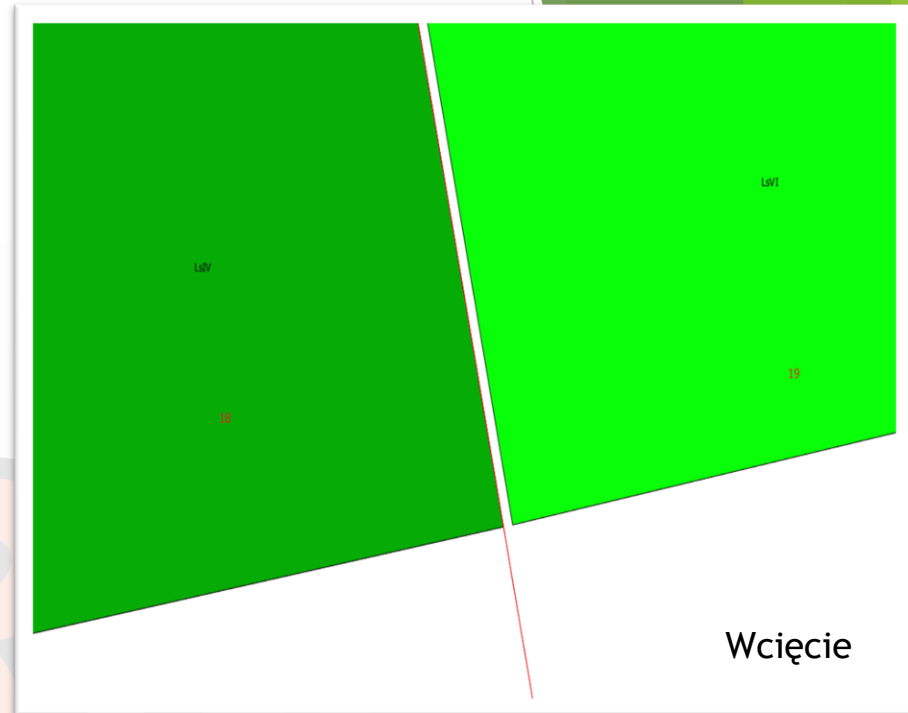
Dane z tego samego zasobu wydane 10 lat temu w PUWG 65 umiejscowione są nieco inaczej niż wydane obecnie w PUWG 2000. Czy sytuacja taka będzie miała miejsce w kolejnych dziesięcioleciach?

Powoduje to nieznaczne niespójności topologiczne pomiędzy różnymi warstwami np. pomiędzy granicami PGLLP a lasami prywatnymi powodując powstanie konfliktów topologicznych.

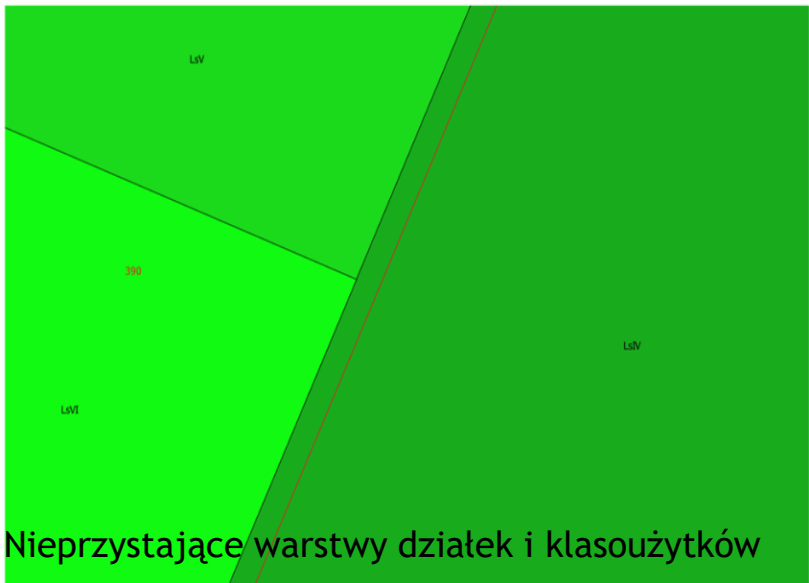
Kwestie techniczne tworzenia UPUL: Poprawność EGiB

Kwestie techniczne tworzenia UPUL: Poprawność EGiB

Kwestie techniczne tworzenia UPUL: Poprawność EGiB

Numer działki: Powierzchnia: .. Nr mapy ewid.:

Informacje dodatkowe:

Użytki w działce				Wydzielenia w użytkach			
Rodz. użyt.	Klasa	Pow. użyt.	Do zal.	Adres leśny	Pow. wydzielenia	Pow. użytku w wyd.	Rodz. pow.
R	I VA	0,5300	☐				
R	I VB	0,0200	☐				
R	V	0,7600	☐				
Ps	V	0,7600	☐				
▶ Ls	IV	0,0400	☐				
Ls	IV	0,1200	☐				

Zduplikowane klasoużytki leśne w bazie

Numer działki: Powierzchnia: Nr mapy ewid.:

Informacje dodatkowe:

Użytki w działce				Wydzielenia w użytkach			
Rodz. użyt.	Klasa	Pow. użyt.	Do zal.	Adres leśny	Pow. wydzielenia	Pow. użytku w wyd.	Rodz. pow.
▶ Ł	IV	0,0100	☐				
Ls	IV	0,0000	☐				
W		0,0000	☐				

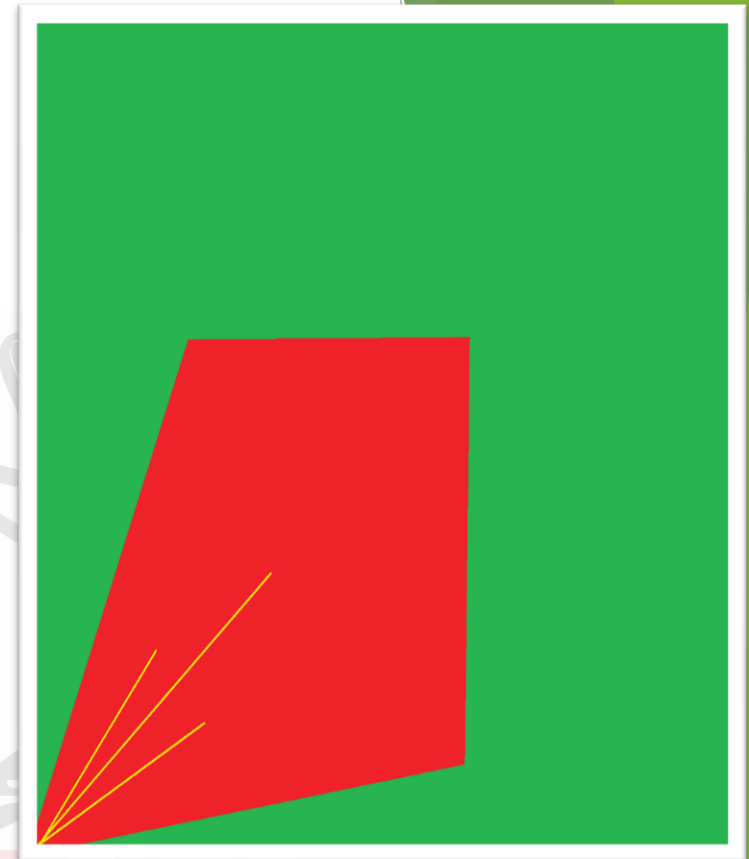
Klasoużytki o powierzchni zerowej

Kwestie techniczne tworzenia UPUL:

Poprawność EGiB

Dane działki		Własność działki				
Nr księgi wieczystej	Data wpisu do ks. wieczystej	Numer w rejestrze	Własność	Wartość	Data określi. wartości	Nr rejestr. zabytków
		G244				
Właściciele						
Nr właściciela	Nazwa/Nazwisko właściciela		Nr małzonka	Nazwisko małzonka	Udział	
2970	JÓZEF (-)				1/1	
2971	Józef				1/1	
2382	Józef				1/1	
2972	Paweł				1/1	
2662	Jan				1/1	
2973					1/1	

Spis właścicieli wraz z udziałami

Błąd topologiczny nakładania się 2 pkt jednej płaszczyzny

Problem stanowi również duża różnica pomiędzy powierzchniami ewidencyjnymi a rzeczywistymi (graficznymi)

Grupy własności ze szczególnym uwzględnieniem grupy 99

Stworzenie grup własności dla lasów oraz ich podział determinowany udziałem poszczególnych grup rejestrowych spowodował dalszy podział wydzieleń leśnych często posiadających identyczny skład gatunkowy.

Kwestie techniczne tworzenia UPUL:

Kolorystyka i zawartość map

- ▶ Powrót do 3 kolorów tj. klas młodych, średnich i rębnych (rozgraniczenie czyszczeń/trzebieży/rębni) oraz dodanie do map danych z BDL (kompleksy leśne, numeracja itd.) i innych źródeł

Wiele osób uważa, że mapy tworzone w rozbiciu 3 kolorowym dla gatunków są bardziej czytelne i łatwiej się nimi posługiwać.

Ponadto, dzięki dostępności danych można na mapy dodawać różne elementy takie jak oddziały PGLLP oraz lasy innych własności, drogi, ciekі, nazwy lokalne i wiele innych.

Na podstawie wygenerowanych danych dopisanych do SHP możliwe jest automatyczne tworzenie map np. siedlisk, zabiegów. Czynności te można wykonywać poprzez zmiany kryteriów wyświetlania mapy. Jest to przewaga technologii GIS nad CAD.

Kwestie techniczne tworzenia UPUL:

Teryt i rozliczenie powierzchni

- ▶ Rozliczenie przez pełny teryt łącznie z KLU (arkusz mapy, myślunki w numerach działek itp. przestają mieć znaczenie)
- ▶ Obecnie tworzenie struktury SLMN powoduje znaczące przenoszenie problemów natury geodezyjnej do jej mało elastycznej struktury.

Przykładem może być tworzenie warstwy O_PODST oraz rozliczenie użytków w wydzieleniu na jej podstawie.

- ▶ Problemy z wgrywaniem danych do bazy oraz niewłaściwe wczytywanie do pól powoduje niespójności pomiędzy bazą a mapą.
- ▶ Do prawidłowego działania systemu, łatwości wymiany danych i rozliczania powierzchni potrzebne są dwie rzeczy wspólne: pole terytu w bazie i w warstwie oraz poprawność topologiczna w ograniczonym zakresie. Powoduje to jednak problem w przypadku niewłaściwie prowadzonego zasobu i wprowadzeniu wielokrotnym tego samego klasoużytku z różnymi powierzchniami (odpowiednia kontrola i automatyczne zsumowanie w bazie) oraz błędy topologiczne które w rzeczywistości mogą istnieć. Takie podejście eliminuje bardzo wiele błędów związanych z przetwarzaniem danych oraz ewentualnym ponownym rozliczeniem pow. np. po dokonaniu scaleń.

Przykłady na następnej stronie.

Kwestie techniczne tworzenia UPUL:

Słowniki bazy TPU

Dużym problemem przy wgrywaniu do „stałych baz danych” stanowi brak aktualizacji słowników.

Najważniejsze:

- ▶ Podział geodezyjny kraju
- ▶ Rodzaje klasoużytków
- ▶ Gatunki chronione
- ▶ Obszary chronione

Brak słownika przynależności obrębów ewid. do krain przyrodniczo leśnych.

Przykładowe problemy techniczne:

- nowa ustawa geodezyjna - nowy kod właściciela : 16 - brak w taksatorze.
- długie nazwy obrębów- TPU nie pozwala na wgranie danych
- długie nazwy obszarów chronionych - trzeba skracać nazwy, bo nie ma możliwości ich wprowadzenia
- Wprowadzone inne nazwy klasoużytków niż w taksatorze - brak możliwości dodania klasoużytku nietypowego

Proponowane rozwiązania:

Procedura

- ▶ Naprawa i dostosowanie zapisów ustawy o lasach do obecnych standardów i stosowanych technologii;
- ▶ Ułatwienie trybu wyłożenia do publicznego wglądu poprzez stosowanie KPA i wyłożeń wersji elektronicznych na stronach gmin i starostw;
- ▶ Dopuszczenie możliwości odpowiadania pisemnie na uwagi bez wydawania decyzji przez Starostów ze szczególnym uwzględnieniem uwag niezwiązanych z przedmiotem sprawy;
- ▶ Dostosowanie części dokumentu do potrzeb wynikających z oczekiwań społeczeństwa: ułatwienie procedur korekty danych ewidencyjnych- wszczęcie postępowania
- ▶ Uwzględnianie zapisów MPZP w przeznaczenie na cele inne niż leśne: specjalne traktowanie opisów taksacyjnych na tych gruntach - duża rola Gmin z MPZP.
- ▶ Uproszczenie procedur wyboru rodzaju dokumentu, głównie UPUL, a w sytuacjach nadzwyczajnych, uzupełnieniach, sprawach nagłych zagrażających życiu ISL

Proponowane rozwiązania:

Kwestie techniczne

- ▶ Zmiana obsługi bazy danych z SQL na PYTHON
- ▶ Zmiana w kolorystyce mapy (3 kolory)
- ▶ Zmiana w technologii przygotowania danych: pole teryt może zawierać dowolny ciąg danych zgodnych z danymi w bazie
- ▶ Rozliczanie na podstawie danych z geodezji po niewielkich modyfikacjach błędów topologicznych
- ▶ Usprawnienie i ograniczenie kontroli w zakresie jednostek topologicznych z tolerancją do 1 cm
- ▶ Włączenie do obsługi bazy automatycznych napraw i uzupełniania danych
- ▶ Systematyczne dostosowanie baz i dokumentów do zmieniającego się dynamicznie prawa

Proponowane rozwiązania:

Nadzór

- ▶ Stworzenie filmów instruktarzowych do obsługi najważniejszych systemów;
- ▶ Dodanie obsługi online dla obsługi nadzoru nad prowadzeniem gospodarki leśnej: dodanie modułu do aplikacji pozwalającej na wydawanie zaświadczeń o pozyskaniu i powodującej automatyczne raportowanie; Bazy danych na serwerach BDL z dostępem zdalnym.
- ▶ Dalsze prowadzenie szkoleń online;

Niebezpieczeństwa związane z automatyzacją i uproszczeniem dokumentacji

- sprowadzenie UPUL do funkcji sprawdzania biomasy pięter d-stanu;
- pominięcie ważnych kwestii sanitarnych, ekologicznych i innych.

- ▶ Podczas klasycznych prac terenowych, poza opisem drzewostanu, taksator zwraca uwagę na kwestie niemożliwe do uchwycenia podczas prowadzenia ich w formie analizy ortofotomap oraz analiz LIDAR

Przykładem może być występowanie wszelkiego rodzaju elementów przyrodniczych, gatunków chronionych, źródeł, wysypisk śmieci i innych.

- ▶ Automatyzacja przyjęcia kolejnych edycji planów nie wyeliminuje kontynuacji zaistniałych wcześniej pomyłek takich jak przebiegi granic wydzielen, TSL, wiek d-stanu. Trudne również będzie określenie występowania nalotów, podrostów i odróżnienie ich od podszytów. Te elementy mogą mieć kluczowe znaczenie przy planowaniu zabiegów gospodarczych a zatem znaczący wpływ na wygląd drzewostanów w kolejnych latach.

Dziękuję za uwagę!

Zapraszam do dyskusji!